РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЯКО УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНИТЕ В ДЪРЖАВНАТА ВЛАСТ И МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

Обн. ДВ. бр.44 от 12 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.9 от 28 Януари 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2012г.

§1. Чл.9 (4) Отпада.

§2. В чл.9 (6) Изречението „Народното събрание приема акт, когато това е необходимо за изпълнение на решението.”, се заличава.

Чл.9(6) Добива следния вид:

Чл.9 (6) Решението, прието с национален референдум, не подлежи на последващо одобрение от Народното събрание.

§3. Чл.9(7) Се изменя така:

Чл.9(7) Народното събрание в срок до три месеца след обявяване резултата от референдума привежда необходимите свои актове в съответствие с изразената от гласоподавателите воля.

§4.В чл.10(1) 5 числото „200 000” се заменя с „50 000”

Чл.10(1) т.5 Добива следния вид:

Чл.10(1) 5. Инициативен комитет на граждани избирателни права, събрал не по-малко от 50 000 подписа на граждани с избирателни права.

§5. В чл.10 (2) Числото „500 000” се заменя с „200 000”.

Чл.10(2) Добива следния вид:

Чл.10 (2) Народното събрание приема решение за произвеждане на национален референдум, когато това е поискано от инициативен комитет с подписка, съдържаща подписите на не по-малко от 200 000 български граждани с избирателни права и не противоречи на ограниченията по чл. 9, ал. 2, 3 и 4.

§6. В Чл.12 (8) Думите „в срок до три месеца” се заменят с думите „ в срок до пет месеца”.

Чл.12(8) Добива следния вид:
Чл.12 (8) Ако в срок до пет месеца от уведомяването по ал. 2, т. 3 подписката не бъде внесена в Народното събрание, процедурата по внасяне на предложение за референдум се прекратява от председателя на Народното събрание, което се вписва в регистъра по чл. 10, ал. 3.

§7. В чл.12 (9) Думите „не по-рано от 6 месеца” се заменят с „не по-рано от 3 месеца”, а думите „от една година от решението” се заменят с „от шест месеца от решението”.

Чл. 12(9) Добива следния вид:
Чл.12(9) Нова подписка с предложение за референдум по същия въпрос може да бъде започната не по-рано от 3 месеца от прекратяване на процедурата по ал. 8 или от шест месеца от решението на Народното събрание, с което отхвърля предложението.

§8. В чл.13(2) Преди „ Председателят на Народното събрание.” се добавят думите „В срок от 3 дни”.

Чл.13(2) Добива следния вид:
Чл.13 (2) (Нова - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 21.12.2010 г.) В срок от 3 дни председателят на Народното събрание изпраща подписката на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството, която извършва незабавно служебна проверка. Когато се установи наличието на необходимия брой подписи, изискуеми по чл. 10, ал. 1, т. 5 или ал. 2, проверката се преустановява и се изготвя протокол, който се изпраща на председателя на Народното събрание.

§9. В чл.16 се създават две нови алинеи (4) и (5), които гласят следното:
Чл.16 (4) БНТ и БНР създават и включват в своята програма специализирани предавания по темата отнасящя се до референдума. Предаванията се излъчват в срок от 30 дни и приключват 24 часа преди началото на референдума.

Чл16 (5) Ръководствата на БНТ и БНР се задължават да отделят равно по обем време на всяка от страните оформяща различна теза относно предстоящия референдум.

§10. В чл.23(1) Думите „...в гласуването са участвали не по-малко от участвалите в последните избори за Народно събрание и ако..." се заличават.

Чл.23(1) Приема следния вид:
Чл. 23. (1) Предложението, предмет на рефендума, е прието, ако с "да" са гласували повече от половината от участвалите в референдума избиратели.

§11. В чл.23(2) Думите „не по-рано от две години" се заменят с „не по-рано от една година".

Чл.23(2) Добива следния вид:
Чл.23(2) Ако предложението, предмет на референдума, не е прието, национален референдум по същия въпрос може да бъде иницииран не по-рано от една години от датата на произвеждането на референдума.

§12. Чл.23(3) Отпада.

§13. В чл.48(3) Думите „не по-дълъг от три месеца" се заменят с „не по-дълъг от пет месеца".

Чл.48(3) Добива следния вид:
Чл.48 (2) Подписката се провежда в срок, определен от събранието по чл. 45, ал. 2 или чл. 47, ал. 2, но не по-дълъг от пет месеца от провеждането на събранието за организиране на национална гражданска инициатива, и два месеца - за местната гражданска инициатива.

София, 11.10.2012 г. Подпис на вносителите:

МОТИВИ

Премахване на долната граница минимален брой гласове, необходими за обявяване на действителен вот

Действащия до момента Закон за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление на практика не позволява да се реализира идеята за референдум в нейната цялост. В закона е заложена долна граница на необходимите гласове за приемане на дадено предложение след провеждане на национален референдум. Тази долна граница е определена на базата на общия брой гласували на предходните парламентарни избори. Целта на това условие, на практика, е да предопредели провала на всяка една гражданска инициатива, която се осмели да подеме реализацията на един национален референдум. На изборите за Народно събрание през 2009-та година са гласуваи 4 225 124 души За да бъде прието или отхвърлено едно предложение чрез провеждане на национален референдум трябва в урните да бъдат пуснати 4 225 124 бюлетини. Само една бюлетина по-малко би направила повеждането на референдум недействително. Долна граница над четири милиона гласоподаватели, определена в действащия закон, изкривява идеите и целите на пряката демокрация. В българското законодателство не съществува числен праг на гласоподавателите що се отнася до избор на народни представители, общински съветници или евродепутати. Условията за участие, нормално протичане, отчитане на резултати при провеждане на избори за Народно събрание, местна власт и ЕП са съставени на базата на принципите на пряката демокрация. В тази връзка Закона за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление поправя една груба грешка, която са допуснали народните представители от 40-то НС приемайки закона в този му вид.

С предложената промяна на чл. 23 се премахва долната граница, или задължителния брой гласове за обявяване референдума за действителен.

Намаляване броя на необходимите подписи за внасяне на предложение за произвеждане на национален референдум

В действащия Закон за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление са заложени точен брой подписи необходими за произвеждане на национален референдум. Според закона съществуват две

възможности - да се инициира и събере подписка с обем от 200 000 валидни подписа и такава с обем от 500 000 валидни подписа. В първия случай, при подписка със събрани 200 000 подписа, гражданската инициатива, внасяйки подписката в НС, задължава народните представители да разгледат предложението и да гласуват „за" или „против" произвеждане на референдум по дадения въпрос. Във втория случай, при събрана подписка от 500 000 подписа, гражданската инициатива задължава НС и Президента на Република България да предприемат действия за произвеждане на референдум. С предложените поправки се намалява броя на необходимите подписи за произвеждане на референдум и в двата случая, съответно от 200 000 се намаляват на 50 000 и от 500 000 се намаляват на 200 000 валидни подписа. Според действащото законодателство необходиите и достатъчни подписи за учредяване на партия възлизат на 5000, а 200 000 реални гласа са необходими за влизане на партия в Народното събрание.

Увеличаване на сроковете по процедурата по внасяне на предложение за референдум и съкращаване на сроковете за иницииране на повторен референдум

Действащият закон предвижда срок от три месеца от уведомяването на Председателя на НС за събиране и внасяне на подписката в Народното събрание. Подготовката и изпълнението на организация по събиране на подписи на територията на цялата страна е отговорна и трудна задача, изискваща време и ангажиране на човешки ресурс. Краткият срок от три месеца не е достатъчен за новоучреден граждански инициативен комитет да покрие територията на цялата страна с пунткове за събиране на подписи. Практически толкова кратък срок принуждава организаторите да концентрират събирането на подписи само в няколко областни центрове. По този начин се ограничава правото на жителите на малки населени места да изразят волята си и да вземят участие в инициирането на предложение за произвеждане на референдум. В предложените поправки срокът за внасяне на подписка в НС се удължава от три на пет месеца. От друга страна измененията предвиждат съкращаване на сроковете за повторно стартиране на подписка с предложение за референдум от шест на три месеца и от една на половин година, ако Народното събрание е отхвърлило същото предложение.

Според действащия закон повторно провеждане на референдум е възможно да се осъществи не по-рано от две години след неговото отхвърляне. Предложените изменения предвиждат този срок да се съкрати на половина, или от две на една година. Поправката е нужна предвид динамичното развитие

на икономическата, социалната и политическата среда в последните години, в световен мащаб.

Премахване на забраната за провеждане на референдум по въпроси, уредени в сключени от Република България международни договори след тяхната ратификация

С премахване на чл.9(4) отпада забраната българските граждани да се произнасят по въпроси уредени в международни договори и ратифицирани от Народното събрание. Последните 20 години на прехода показаха, че много често взетите от различни правителства решения противоречат на обществената нагласа. По този начин, правителства са сключвали, пряко волята на народа, договори и са вкарвали държавата във военни действия /напр. войната в Ирак/. Тази поправка има за цел да се коригират подобни решения, взети в противоречие с широката общественост.

Въвеждане на срок задължаващ председателя на НС да придвижи подписката с предложение за референдум към Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване"

В действащия Закон за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление не е предвиден срок, в който председателя на НС да изпрати събраните подписи на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване". Този пропуск дава възможност на председателя на НС да забави неограничен период от време процедурата по внасяне и обсъждане на подписката. Създава се висок риск от задържане на подписката в деловодството на НС, евентуални злоупотреби и изкуствено извличане на политически дивиденти чрез подвеждане на гражданите участвали в подписката с предложение за произвеждане на референдум. С предложените изменения се въвежда срок от три дни, в който председателя на НС е задължен да внесе събраните подписи в Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване" за служебна проверка. По този начин се предотвратяват всички рискове от умишлено забавяне на процедурата и подвеждане на гражданите.

Ангажиране на БНТ и БНР в информационно-разяснителната кампания

Измененията и допълненията в Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление предвиждат активно участие на държавните медии БНТ и БНР и провеждане на прозрачна и обективна медиина кампания за разясняване и информиране на гражданското общество. Държавната телевизия и държавното радио се задължават да включат в своята програма специализирани предавания по темата отнасяща се до референдума. Ръководствата на БНТ и БНР се задължават да отделят равно по обем време за всички гледни точки относно предстоящия референдум. Тези предложения целят осигуряване на равен достъп на всички граждани до необходимата информация за взимане на обосновано решение при предстоящото гласуване.

София, 11.10.2012 г. Подпис на вносителите: